

Begin december 2021 is het actieplan Nationaal Programma Onderwijs (NPO) Gooise Meren vastgesteld. In dit actieplan zijn thema's en daaraan gekoppelde doelen opgenomen. In de tussenevaluaties van december 2022 en juni 2023 is per project en activiteit een voortgangsrapportage opgesteld. Met dit nieuwe evaluatierapport 2025 wordt terug- en vooruitgeblikt op de projecten die in de afgelopen periode zijn uitgevoerd, mede op basis van de inzichten die tot en met 2024 zijn verzameld.

Taal, taal en nog eens taal
Talentontwikkeling
Ouders aan zet
Thuiszitten is geen optie
Extra aandacht voor doelgroepen
Overig

Een aantal projecten loopt door tot en met juli 2025, terwijl van sommige andere projecten de looptijd eindigt. Deze evaluatie beschrijft de resultaten en aandachtspunten van de volgende tien projecten:

1. **VoorleesExpress**
2. **Proeftuin Normaliseren**
3. **Ouders & Co**
4. **Opstapje Muiden/Muiderberg**
5. **Eerste opvangonderwijs**
6. **Huiswerkbegeleiding VO**
7. **Huiswerkbegeleiding PO**
8. **Verlengde schooldag**
9. **Opvoedondersteuning pubers**
10. **Aanpak (dreigende) thuiszitters RBL**

Looptijd NPO

De looptijd van het NPO-programma en de bijbehorende financiëring is tot en met einde schooljaar 2024-2025. Een deel van de huidige projecten liep oorspronkelijk tot en met midden 2025. In 2024-2025 is bekeken hoe de structurele vervolgtrajecten een plaats kunnen krijgen binnen de gemeente.

Activiteiten en projecten

VoorleesExpress

De VoorleesExpress koppelt een vrijwilliger een half jaar aan een gezin, om wekelijks voor te lezen en een voorleesritueel te introduceren. Deze aanpak verrijkt de taalomgeving thuis en leidt tot meer leesplezier en leesmomenen, ondersteund door eventuele taalspelletjes. De vrijwilliger betreft ouders zo nauw mogelijk bij het leesproces. In 2023-2024 is het aantal gezinnen verder gegroeid, mede door regionale samenwerking met Bibliotheek Gooi+.

- De waardering van ouders en betrokken scholen is hoog, vooral bij NT2-leerlingen.
- Er komen regelmatig nieuwe aanmeldingen via consultatiebureaus, scholen en welzijnsorganisaties.
- De intentie is dat de VoorleesExpress in samenwerking met de bibliotheek regionaal wordt voortgezet.

Proeftuin Normaliseren

Deze proeftuin is in het voorjaar van 2022 gestart op het Vituscollege, met als doel problemen van leerlingen klein te houden voordat jeugdhulp nodig is. Leerlingen die vastlopen, gaan met een mentor in gesprek vanuit positieve gezondheid en normaliseren. Het 'spinnenweb' van positieve gezondheid dient als hulpmiddel om te focussen op wat wél goed gaat. Het projectteam (zorgcoördinator, orthopedagoog, jeugdverpleegkundige of -arts) kan worden ingeschakeld.

- Mentoren geven aan dat de methodiek bruikbaar is, maar zien als uitdaging dat zij weinig tijd hebben voor intensieve gesprekken.
- Er zijn al verschillende casussen waarin de positieve gezondheid-gesprekken voldoende houvast boden, óf juist duidelijk maakten dat er zwaardere hulp nodig was.
- In 2024-2025 wordt de intervisie voor mentoren voortgezet. Er zijn verkennende gesprekken met andere VO-scholen om deze aanpak eventueel breder uit te rollen in de regio.

Ouders & Co

De bibliotheek, Versa Welzijn en SKBNM hebben samen activiteiten opgezet voor ouderbetrokkenheid en het versterken van de ouder-kindrelatie op het gebied van taal en ontwikkeling. Ouders & Co varieerde van themabijeenkomsten in de bibliotheek tot rondleidingen en workshops.

- In sommige kernen was de respons hoger dan in andere kernen, wat onderstreept dat een wijkgerichte aanpak nodig is.
- Er is onderzocht welke vorm voor ouders het meest passend is (bijv. groepsbijeenkomsten, een-op-een-coaching, laagdrempelige inloop).
- In 2024 is een vervolgaanvraag besproken, waarbij de ervaringen uit deze pilot als basis dienen om het project te verfijnen voor uiteenlopende buurten.

Opstapje Muiden/Muiderberg

Opstapje (voor peuters) en Opstap (voor kleuters) werden al langer in Bussum aangeboden, maar dankzij NPO-gelden is dit nu ook in Muiden en Muiderberg geïntroduceerd. Het project richt zich op spelenderwijs stimuleren van de (taal)ontwikkeling, met wekelijkse afspraken in kleine groepjes of één-op-één, zodat ouders leren hoe ze ook thuis de ontwikkeling kunnen ondersteunen.

- Aantal deelnemers is in de loop van 2022-2023 flink gegroeid; er zijn inmiddels meer dan 15 gezinnen actief.
- Ouders waarderen de praktische insteek: ze krijgen concrete voorbeelden hoe zij taal en spel kunnen inzetten.
- Het contact met welzijnswerk leidt vaak tot bredere deelname aan andere
- activiteiten (ouderbijeenkomsten, speelmiddagen).

Eerste opvangonderwijs

Met de grote instroom van nieuwkomers, o.a. uit Oekraïne, is de Globe (onderdeel van Stichting Proceon) in maart 2022 gestart als eerste opvangonderwijs voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Leerlingen blijven hier tot anderhalf jaar, waarna ze doorstromen naar het regulier onderwijs.

- De instroom is grillig (soms fors toegenomen, soms gekrompen). Dit vraagt continu bijstellen van de formatie en financiering.
- Door het intensieve NT2-programma leren kinderen in een jaar basisvaardigheden om mee te komen in een reguliere klas.
- Er is nauwe samenwerking met de gemeente over liquiditeits- en garantiekwesties. De ambitie is om deze flexibele opvang verder te verduurzamen, zodat kinderen niet onnodig lang op extra taalhulp hoeven te wachten.

Huiswerkbegeleiding VO

Deze vorm van huiswerkbegeleiding richt zich op jongeren van 12-18 jaar. Bij het jongerenwerk (Versa) in Bussum wordt een rustige plek geboden om onder begeleiding te leren. De focus ligt niet alleen op vakinhoudelijke hulp (wiskunde, taal), maar ook op studievaardigheden en sociaal-emotionele ondersteuning.

- Het aantal deelnemende jongeren groeide naar ruim 25 vaste bezoekers; daarnaast zijn er jongeren die incidenteel aansluiten voor specifieke vakken.
- Vrijwilligers (vaak studenten of eindexamenleerlingen) zijn een belangrijke succesfactor.
- De ondersteuning blijkt preventief te werken tegen schooluitval en vergroot de motivatie van jongeren.

Huiswerkbegeleiding PO

In alle drie de kernen van Gooise Meren kunnen basisschoolkinderen terecht bij huiswerkbegeleiding. Scholen signaleren welke kinderen extra hulp nodig hebben. Ouders kloppen soms zelf aan. De begeleiding is tweemaal per week.

- De groepjes zijn klein; op elke locatie is wekelijks een vast aantal deelnemers (gemiddeld 4-8), met daarnaast kinderen die incidenteel komen voor spreekbeurten of projectwerk.
- Veel vrijwilligers hebben een onderwijsachtergrond, of zijn middelbare scholieren die zich inzetten als rolmodel.
- Dit draagt niet alleen bij aan betere resultaten en studievoordigheden, maar versterkt ook de band tussen school, ouders en buurthuis.

Verlengde Schooldag

Versa Welzijn organiseert op meerdere plekken in Gooise Meren een verlengde schooldag, in blokken van zes weken. Kinderen kunnen hier proeven aan sport, cultuur of creativiteit — van dansen en schaken tot koken of knutselen.

- Meer dan 300 kinderen hebben deelgenomen; de workshops zitten vaak snel vol.
- Personeelstekorten en budget zijn een blijvende uitdaging, maar tot nu toe lukt het elke keer om geschikte docenten te vinden.
- Deelnemende kinderen oefenen spelenderwijs ook taal, rekenvaardigheid, samenwerken en concentratie.

Opvoedondersteuning pubers

Versa Welzijn is in 2022 gestart met bijeenkomsten voor ouders van pubers, vooral gericht op kwesties als interculturele communicatie, online risico's en taboeonderwerpen (zoals besnijdenis of seksualiteit). Er zijn groepsbijeenkomsten (gemiddeld 9 ouders) en individuele begeleidingstrajecten.

- Ouders geven aan dat de laagdrempelige setting helpt om ervaringen te delen en advies te krijgen.
- Pubers zelf zijn soms ook betrokken bij aparte activiteiten, bijvoorbeeld over social media-gebruik.
- De opbrengst zit vooral in bewustwording en een betere samenwerking tussen gezin, school en hulpverleners.

Aanpak (dreigende) thuiszitters

Het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en GGD/JGZ zetten sinds 2021-2022 in op preventief verzuimspreekuur op VO-scholen in de regio Gooi en Vechtstreek. Doel is om leerlingen met (dreigend) verzuim of ziekteafwezigheid vroeger te signaleren en bij te sturen.

- Inmiddels doen meer dan 20 VO-scholen mee; de evaluaties laten zien dat 75% van de leerlingen na een of enkele gesprekken niet terugvalt in verzuim.
- Scholen waarderen het spreekuur gemiddeld met een 7,7; de samenwerking met RBL/JGZ scoort zelfs 8,5 of hoger.
- Het blijft een uitdaging om de aanpak structureel te borgen, nu de NPO-gelden wegvallen en de bekostiging regionaal geregeld moet worden.